

[Harald Petersen.]

forhaabentlig ogsaa vil betyde, at Danmark gradvis kan glide over i en Verdensøkonomi af den Type, som vi tidligere har kendt.

Her er det naturligvis sandt, at den rigtige valutamæssige Placering er af en overordentlig Betydning for hele det danske Erhvervsliv, saaledes som ogsaa det ærede Medlem Hr. Ludvig Christensen understregede i sine korte Udtalelser.

Det, der, om jeg saa maa sige, komplicerer Problemet i Øjeblikket, er den store Usikkerhed, som præger al Økonomi, Verdensøkonomien og vor egen Økonomi, netop nu. Forventningerne om et Prisfald, efter at Knapheden er ved at høre op rundt om i Verden, og Nedsættelse af de store Risikopræmier paa Transport og de store Fragter og hvad dertil hører i Forbindelse med Udsalg af visse Krigsvarelagre, alt dette og de dermed beslægtede Forhold skulde betinge en vis Indvirkning ogsaa paa vort Priseniveau og dermed Muligheden for en rigeligere og vel ogsaa billigere Tilførsel af baade Produktionsfornødenheder og Forbrugsvarer, saaledes at man vel ogsaa Tid efter anden kunde vente, at dette vilde øve en positiv Indvirkning i Retning af en øget Produktion her i Landet, selv om det ogsaa paa dette Felt gør sig mange Usikkerhedsmomenter gældende, saa længe som Forholdene og Fremtidsudsigterne er saa uafklarede, som de er i Dag.

Men hvorledes hele dette økonomiske Kredsløb vil foregaa, vil komme til at afhænge af den Smidighed, hvormed dansk økonomisk Politik i sin Helhed tilrettelægges i den kommende Tid. Vi er alle enige i, at det fornemste Maal i den kommende Tid i Danmark maa være at faa en saa stor og intensiv Udnyttelse som muligt af alle Produktionens Faktorer og fuld Udnyttelse af vore økonomiske Kraftkilder, det, man har samlet under Overskriften: den fulde Beskæftigelse. Men jeg vil gerne ved denne Lejlighed understrege, at det forudsætter jo Opretholdelsen af et rentabelt Erhvervsliv med Balance mellem Indtægter og Produktionsomkostninger i Erhvervene som Betingelse for en stabil og høj Beskæftigelsesgrad baade i By og paa Land. Efter de friske Erfaringer, som

Danmark har gjort i denne Henseende, tør man vel nok sige, at Genrejsningen af den danske Levestandard og Vejen til stabil Beskæftigelse og lønnende Produktion gaar igennem en Udvidelse paa rentabel Basis af hele vor Eksportproduktion, hvad enten det nu er Landbrugsproduktion, Industriproduktion, Skibsfart eller Fiskeri, der er Tale om, i Forbindelse med en pris- og omkostningsmæssig Balance mellem Eksporterhvervene og Hjemmemarkeds-erhvervene.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse understrege, da det nu drejer sig om et bestemt Forhold, at Omlægningen af det danske Eksportmarked over til dets gamle Kanaler paa mange Omraader maa medføre visse Tilpasningsvanskeligheder. Og her maa der efter vor Opfattelse af al Evne sættes ind paa at overvinde dem paa en saadan Maade, at man bevarer Rentabilitet i Næringslivet i sin Helhed og Stabilitet i Beskæftigelsen, samtidig med at det danske Pengevæsen opretholdes paa en sund Basis.

Det danske Pengevæsens Sundhed er efter vor Opfattelse ikke paa en mystisk Maade knyttet til et eller andet vilkaarligt Tal i Talrækken, men maa ses i Sammenhæng med vore Produktions- og Afsætningsmuligheder i deres Helhed. Kan vi opretholde her i Landet vor Kronens indre Værdi paa et højt Stade, det vil sige, kan vi tøjle vort Omkostnings- og Priseniveau, har vi i tilsvarende Grad Mulighed for ogsaa at opretholde en Kurs udadtil, der svarer hertil, idet der naturligvis i det lange Løb altid maa være en vis Harmoni imellem Kronens indre Værdi, som den giver sig til Kende i Omkostnings- og Priseniveauet, og dens ydre Værdi, saaledes som den giver sig til Kende i de Valutakurser, der fastsættes paa de fremmede Lande.

Det vil altsaa sige efter vor Opfattelse, at der af Hensyn til Eksportproduktionen og dermed til hele den indre erhvervsøkonomiske Balance maa være en vis naturlig Sammenhæng imellem de Priser, vore Eksporterhverv kan opnaa, de Omkostninger, de skal udrede for at opretholde og udvide Produktionen, og de Valutakurser, der fastsættes. Hvor dette Balancepunkt i Dag befinder sig, er det næppe muligt at sige dels paa Grund af de almindelige